

KRAKUS.

SOBOTA 17 SIERPNIA 1822. Nr. 164.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1683 powrot tryumfalny Jana III. z pod Wiednia do Polski.

NOWOŚCI KRAKOWSKIE.

W Drukarni Jozefa Mateckiego w Krakowie, wyszedł z naywiększem upragnieniem oczekiwany tom trzeci dzieła pod tytułem: *Wiadomości Historyczno-Krytyczne, do dziejów Literatury Polskiej etc. etc. przez Jozefa Maxymiliana Hrabię z Tęczyna Ossolińskiego.* -- Tenże tom 3ci z dwóch części składający się, obeymuie *Zycie Stanisława Orzechowskiego*, dwiema rycinami przyozdobiony kosztuie Złp. 24. -- Dzieło zaś całe z tomów 3. a książek 4. w wielkim in 8vo formacie złożone, kosztuie Złp. 66. -- Dzieło to ważne dla uczonych rodaków, godne aby się znajdowało w ręku każdego. --

Od dnia 1. Października, podług zapadłego na sejmie prawa, zaprowadzoną zostanie w Krakowie *Loterya liczbowa* na wzór warszawskiej. Połowa przychodu z tego źrodła przeznaczoną zostaje na dochód ubogich pod opieką Towarzystwa Dobro-

czynności. Zamiar tak szanowny, zachęci pewnie miłośników tej gry upowszechnionej w całej Europie, do ciągłego jej utrzymania; którym przyjemno będzie przy każdem co 10 dni ciągnieniu przekonywać się osobiście, czy los ich nadzieje ziści albo chwilowo zawiedzie, a najważniejsza ztąd wyniknie korzyść, że gresz poświęcony temu celowi, nie wyjdzie już za granicę. --

List z Wiednia odebrany ostatnią pocztą, z dnia 12. Sierpnia zawiera następujące nowości: " Głośno tu mówią o Kongressie monarchów. Dawniej wyznaczano na to Weronę, Florencyą i inne miasta we Włoszech; dzisiaj powszechna wieść niesie, że ten Kongress w Wiedniu się odprawi. Celem iego ma bydź uspokojenie Hiszpanii i Portugallii, -- kto wie czy wojska sprzymierzone na półwysep nieruszą? Sprawa Greków zajmuje także niemało tutejszych dyplomatów, niewypada więc wątpić, że i o nich na kongressie będzie mowa. -- Waleczność Greków jednych cieszy, drugich zasępia. --

" N. Cesarza Alexandra spodziewają się tu w pierwszych dniach, niektórzy z pewnością 7. Września. -- Mieszkania drożeją, przygotowania do zjazdu monarchów są widoczne. N. Król Pruski niebawem spodziewany, inne mocarstwa wyznaczą swoich posłów, z strony Anglii ma bydź Lord *Stewart.*" --

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Turcya. Rozchodzi się pogłoska, że ponieważ Greccy palne okręty swoje, które zniszczyły flottę turecką, opatrzyć mieli w papiery i banderę austryjacką; sułtan turecki żąda wynagrodzenia od dworu wiedeńskiego. -- Turcya niechce nigdzie zawierać układów z Rossyą tylko w Konstantynopolu. -- Słychać znowu że przyjdzie do zawieszenia broni pomiędzy Grekami i Turkami, a ci pierwsi kładą bardzo trudne warunki. --

Hiszpania. Gazeta francuzka *Gwiazda* (Etoile) rozesłała widomość że jenerał Morillo stanął na czele kontrrewolucyi i całe stronnictwo konstytucyonistow zniweczone zostało, że woj- sko rojalistow wynosi 90,000 ludzi, i tym podobnie; -- wszy- stko to okazało się zmyśloną rzeczą przez wydawców teyże Ga- zety. W stolicy zupełna i nieprzerwana od 7. Lipca panuje spo- kojność. Na wezwanie patrjotyczne rady stanu, aby milicye Ma- drytu jako już teraz mniej potrzebne rozeszły się do domo- wych swoich zatrudnień, zaraz d. 18. Lipca ochoczo tego do- pełniły; zatym nieprawda, iakoby, wedle *Gwiazdy* i *Echa Po- łudni wego*, [tak nazwanych gazet francuzkich] miały się zbun- tować przeciwko temu rozkazowi. -- Karabinierowie w liczbie 450 ludzi z 300 koni, którzy w dniach 5. 6. i 7. byli się zbunto- wali i opuścili Madryt; poddali się na łaskę lub niełaskę jenera- łowi *O'Donoju* i do *Almadovar del Campo* zaprowadzeni zostali. Wyprawa ta, nie kosztowała kropli krwi. Zapewniają że kassa wojen- na ich dowodzców, zawierała w sobie 4,000,000. realów. -- Mnich Trappista przybrał sobie tytuł *Pierwszego Konsula Rzeczypo- spolitey Urgielskiey*, a Mirales inny rokoszanin, infantą *D. Car- losa* ogłosił krolem samowładnym. -- Pisma madryckie za- pewniają że w *Bajonnie* i *Bordeaux*, po odebraniu wiadomości o wypadkach 4. Lipca, żołnierze francuzcy wojska kordonowego na głos wywoływali: *Niech żyje wolność Hiszpańska!* [Wiado- mość ta, mówi gazeta berlińska, ma związek z doniesieniem: że więle połków francuzkich odwołano z nad granic, a inne spiesznym marszem wysłano na ich miejsce.] -- Krol hiszpański postanowił zwołać nadzwyczajne Kortezy. -- Dekretem Królewskim z dnia 1? Lipca, w miejscu milicyi, wojsko linijowe ma bydź trzeciami ba- taljonami powiększone o 25,000 ludzi. -- Pod *Vich* zaszła krwa- wa i uporczywa potyczka d. 16. Lipca, pomiędzy wojskiem kon-

stytucyjném a Mizasem i Malavillą; którzy nie długo potrafili trzymać się przeciw linijowemu żołnierzowi i pierzchli zostawawiszy na placu 600 ranionych i zabitych. -- Podobna klęska spotkałą *Quesadę*, o Trapiscio niesłychać gdzie się obraca. -- Wojsko kordonowe hiszpańskie znacznie się powiększa.

Francya. Roschodzą się znowu pogłoski o podobieństwie do wojny, pomiędzy Francyą i Hiszpanją. -- Słychać o zmianie niektórych ministrów, w krotce mającej nastąpić. -- Coraz bardziej tworzyć się zaczynają stronnictwa na prowincyach francuzkich. -- Dziennik *Goniec*, nazywa wszystkie wiadomości o wybuchłej na nowo *kontr-rewolucji* w Madrycie po dniu 7. Lipca, przez *Gwiazdę* ogłoszone po prostu: wyszukanemi głupstwami, [*sotises.*] Toż samo *Konstytucyonista* opiewa. -- Żandarmerya francuzka, kosztuje teraz rocznie 16,424,000 franków. -- Jenerał *Demarsay* proponował w izbie deputowanych, aby wojsko linijowe zmniejszyć w piechecie do 30,000, w jeździe do 25,000, w artyllèryi do 12,000 ludzi; a nato miejsce utworzyć 500 batali nów milicyi po 1000 ludzi zbrojnych; lecz projekt ten wyśmiewano szydersko. -- Jenerał Foy, odpowiadając ministrowi wojny, względem dwojakiego przeznaczenia wojska we Francyi, to jest: strzeżenia granic i pokonywania zdrajców domowych; uznając pierwsze sprawiedliwem, przeciw drugiemu przytoczył w takiej samej okoliczności, odpowiedź marszałka Fewart, daną Kardynałowi Mazaryniemu: " *Jeżeli potrzebujesz takich służalców, utwórz sobie* ,, *osobny korpus, ale naucz się rozróżniać szpiega od żołnie-* ,, *rza.* ,, -- Pisma francuzkie nieprzestają wspominać o Węglarzach, utrzymujących się tajemnie po całym kraju. -- W Kolmarze wysadzono na powietrze młyn prochowy, gdzie do 40 osób życie straciło. -- Przypisuią to ukrytym sprzysiężeńcom. --

W Bajonnie miała artyllerya uczynić ważne poruszenie, jakoby awiastujące bliską wojnę. --

TEATR NIEMIECKI.

4. Jutro opera: *Flet Czarnoksiężki.*